

Warszawa, 20.08.2021 r.

OPINIA DOTYCZĄCA DOBROSTANU ZWIERZĄT – PRZEGLĄDU PRAWODAWSTWA UE **(Wstępna ocena skutków)**

Fundacja Compassion in World Farming Polska, w wolnym tłumaczeniu „współczucie w światowym rolnictwie”, działa w Polsce od roku 2013 i jest organizacją, która została założona przez hodowcę bydła mlecznego. Głównym celem fundacji jest dobrostan zwierząt i wskazywanie najlepszych praktyk w hodowli by eliminować z nich cierpienie zwierząt. Co ważne i warto podkreślić - temat dobrostanu zwierząt stał się natomiast kwestią niezwykle istotną dla obywateli i obywaterek Polski, którzy wielokrotnie w ostatnich latach dali wyraz swojego poparcia dla lepszych rozwiązań dotyczących zdrowia i życia zwierząt gospodarskich. Obecna kultura jedzenia opiera się przede wszystkim na niskiej cenie i wygodzie. Brakuje w niej bodźców, które zachęciłyby konsumentów i konsumentki do myślenia o tym, jak powstaje tanie mięso, jaja i mleko i zachęciłyby do wsparcia rolników, którzy kierują się metodami hodowli zwierząt o wysokim dobrostanie. Fundacja CIWF Polska stara się to zmienić i w progresywnej zmianie prawodawstwa unijnego upatruje realnych rozwiązań wielu aktualnych problemów dotyczących rolnictwa.

Fundacja jest zachwycona odpowiedzią Komisji UE na inicjatywę obywatelską „End the Cage Age – Koniec Epoki Klatkowej” i ma nadzieję, że będzie to pierwszy krok w kierunku tak bardzo potrzebnej dziś zmiany systemowej w rolnictwie. Hodowla zwierząt jest wciąż w głównej mierze prowadzona w sposób niezrównoważony, co doprowadziło już do kryzysu środowiskowego, zdrowotnego z widmem kolejnych pandemii i wciąż pogłębiającego się problemu z antybiotykoopornością, kryzysu klimatycznego oraz utraty bioróżnorodności. Sama liczba hodowanych zwierząt czy konsumpcja produktów odzwierzęcych takich jak wspomniane wcześniej mięso, jaja czy mleko (nabiał w szerszym kontekście) są zbyt wysokie. Dlatego aktualne przepisy dotyczące hodowli zwierząt jak i promocji produktów pochodzących z rolnictwa, takie jak dyrektywa 98/58/WE lub polityka dotycząca promocji unijnych produktów rolnych, powinny zostać natychmiast zrewidowane i poprawione tak, aby promować lepsze, bardziej zrównoważone i odpowiedzialne rolnictwo, które będzie dobre dla środowiska, ludzi i zwierząt.

Fundacja Compassion in World Farming Polska dziękuje za możliwość wyrażenia swojej opinii na temat aktualnych przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt i przedstawia poniżej swoje sugestie i proponowane rozwiązania dla kolejnych sekcji:

Sekcja A.

- selekcja hodowlana (m.in. specjalne kurczaki hodowane tylko na mięso lub bydło mleczne oraz wysokowydajne rasy świń) oraz edycja genów mają negatywny, udokumentowany wpływ na dobrostan zwierząt i nie powinny być stosowane
- należy dążyć do ograniczenia liczby hodowanych zwierząt i zmniejszenia produkcji oraz konsumpcji produktów odzwierzęcych; zwierzęta powinny być hodowane w lepszych warunkach w mniejszej liczbie, w rolnictwie należy skupić się na ochronie bioróżnorodności i regeneracji gleb

- powinna nastąpić zmiana wzorców dietetycznych; fundacja rekomenduje zmniejszenie o 70% spożycia produktów pochodzenia zwierzęcego i o 50% produktów pochodzących z akwakultury, jednak spadek produkcji nie powinien być rekompensowany nigdy importem produktów zwierzęcych spoza UE

SEKCJA B.

- A. Transport zwierząt – we wszystkich przypadkach (z pominięciem punktu *Cats and Dogs*) fundacja popiera rozwiązanie opisane jako Opcja 1. Dodatkowo fundacja rekomenduje całkowity zakaz podróży morskich żywych zwierząt i wzywa UE do szybkiego wprowadzenia takiego zakazu. Zanim jednak to nastąpi fundacja zwraca uwagę, iż wszystkie pojazdy i statki używane do transportu żywych zwierząt muszą być do tego zdadne, sprawdzone i zatwierdzone, a na statkach dodatkowo powinien być zawsze weterynarz (lub kilku) obecny obowiązkowo podczas całej podróży. CCTV powinna być obowiązkowa na statkach i pojazdach, a nagrania zapisywane i dostępne dla właściwych organów.
- B. Dobrostan zwierząt w gospodarstwach - konieczne jest wprowadzenie przepisów dotyczących poszczególnych gatunków tak, aby zapewnić ochronę także rydom hodowlanym i bezkręgowcom. Zdecydowanie popieramy decyzję Komisji dotyczącą oparcia przyszłego ustawodawstwa na tzw. Pięciu Domenach (*Five Domains*) zamiast na pięciu swobodach, które są dziś nieaktualne i przestarzałe. Fundacja zdecydowanie popiera zakaz stosowania jakichkolwiek klatek w hodowli zwierząt i prosi Komisję o wprowadzenie zakazu od 2027 r., miałyby to skutkować także wprowadzeniem zakazu przemysłowego tuczenia kaczek i gęsi na foie gras. Kolejnym problemem, na który fundacja chce zwrócić uwagę jest odejście od wielkoprzemysłowych ferm i wsparcie hodowli o niskiej gęstości obsady i hodowli na wolnym powietrzu/chowu na wolnym wybiegu. Fundacja jest również za zakazem wszelkich okaleczeń (tzw. *mutilations*) stosowanych w hodowli zwierząt. Fundacja również rekomenduje, aby dyrektywę Rady 98/58/WE zastąpić rozporządzeniem.

W punkcie dotyczącym *Duty of Care* fundacja wspiera rozwiązanie oznaczone jako Option 2. W punkcie *Imported products of animal origin* fundacja wspiera rozwiązanie Option 1. *Animal welfare indicators* fundacja wspiera Option 1. W punkcie *More precise terminology, definitions and requirements* fundacja wspiera rozwiązanie „Wspólna terminologia, nowe definicje i bezpośrednio stosowane normy (w rozporządzeniu zastępującym dyrektywę Rady 98/58/WE) w celu wsparcia jednolitego wdrażania i skutecznego egzekwowania”. *Competence of animal handlers* - fundacja popiera opcję opisaną w tej podsekcji i nalega, aby szkolenie było zawsze obowiązkowe.

W punkcie *Animal welfare at the time of killing* fundacja rekomenduje następujące rozwiązania:

- Korzystanie z dobrze zarządzanych mobilnych rzeźni i uboju na miejscu w gospodarstwie
- Zakaz stosowania elektrycznej łaźni wodnej, wysokich stężeń CO₂ do ogłuszania świń oraz elektrycznych poganiaczy dla wszystkich gatunków.

Fundacja wspiera Option 1.

- Wariant 1: „Wprowadzenie systemu wstępnego zatwierdzania urządzeń do ogłuszania i krępowania na poziomie UE przez europejskie ośrodki referencyjne ds. dobrostanu zwierząt w

Compassion Polska jest częścią międzynarodowej organizacji Compassion in World Farming, której misją jest zakończenie przemysłowego chowu zwierząt.

Compassion Polska działa na rzecz systemu produkcji żywności, który będzie dbał o dobro zwierząt, szanował środowisko i zdrowie ludzi, a także będzie uczciwie oznakowany. Organizacja walczy o zmiany prawne, prowadzi śledztwa i publikuje ich wyniki, pokazując, jak traktowane są zwierzęta hodowlane. Wizją Compassion jest świat, w którym zwierzęta takie jak króliki, świnię, krowy czy kury nie będą zamykane w klatkach, świat, gdzie wszystkie zwierzęta będą traktowane ze współczuciem, hodowane z dostępem do stołca i trawy, z uwzględnieniem ich naturalnych zachowań i potrzeb społecznych.

Fundacja powstała ponad 50 lat temu w Wielkiej Brytanii i działa obecnie w 13 krajach w Europie i na świecie.

celu zmniejszenia cierpienia zwierząt poprzez zapewnienie stosowania odpowiedniego sprzętu”. Powinno to być wymagane w przypadku wszystkich zwierząt.

W punkcie *Labelling*: fundacja zdecydowanie zaleca, aby oznakowanie UE było obowiązkowe i jasno informowało o sposobie produkcji. Niedozwolone są niejasne twierdzenia dotyczące tzw. „dobrostanu zwierząt” i mylące obrazy na opakowaniach. Fundacja pilnie apeluje również o sposób znakowania produkcji ryb.

SEKCJA C.

Uważamy, że przegląd przepisów przyniesie więcej pozytywnych niż negatywnych skutków. Do tej pory finansowanie publiczne przeznaczano na wspieranie intensywnych praktyk rolniczych, które oprócz cierpienia zwierząt niosą ze sobą wszystkie negatywne skutki wspomniane na początku tej opinii, takie jak utrata bioróżnorodności, oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe, ryzyko kolejnych pandemii czy zmiana klimatu. Kryzys związany z wyżej wymienionymi kwestiami musi zostać rozwiązany w trybie pilnym, w przeciwnym razie negatywne skutki nadal będą miały wpływ na nasze społeczeństwo.

SEKCJA D.

Jako fundacja zajmująca się ponad pięć dekad tematyką rolnictwa, hodowli zwierząt i ich dobrostanu doceniamy Komisji, by dokonać przeglądu istniejących przepisów i apelujemy o przedstawienie wniosku w sprawie zmiany na początku 2023 r. Wniosek z początku 2023 r. umożliwi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Ministrów przedyskutowanie i zagłosowanie nad wnioskiem przed końcem obecnej kadencji.

Materiały fundacji:

- Raport na temat chowu klatkowego (wszystkie gatunki) <https://www.ciwf.pl/dla-prasy/nasze-raporty/koniec-epoki-klatkowej-raport-kompleksowy-2018/>
- Raport na temat chowu klatkowego świń <https://www.ciwf.pl/dla-prasy/nasze-raporty/raport-naukowy-na-temat-chowu-klatkowego-loch-2021/>
- Karta odpowiedzialnej polityki żywnościowej <https://www.ciwf.pl/dla-prasy/nasze-raporty/z-powrotem-na-ziemi/>
- Raport na temat zagrożeń pandemicznych w hodowli <https://www.ciwf.pl/dla-prasy/nasze-raporty/pandemia-podawana-na-naszym-talerzu-2020/>
- Wpływ systemu żywnościowego na utratę bioróżnorodności <https://www.ciwf.pl/dla-prasy/nasze-raporty/wplyw-systemu-zywnosciowego-na-utrata-bioroznorodnosci-2021-wersja-angielska/>

Compassion Polska jest częścią międzynarodowej organizacji Compassion in World Farming, której misją jest zakończenie przemysłowego chowu zwierząt.

Compassion Polska działa na rzecz systemu produkcji żywności, który będzie dbał o dobro zwierząt, szanował środowisko i zdrowie ludzi, a także będzie uczciwie oznakowany. Organizacja walczy o zmiany prawne, prowadzi śledztwa i publikuje ich wyniki, pokazując, jak traktowane są zwierzęta hodowlane. Wizją Compassion jest świat, w którym zwierzęta takie jak króliki, świny, krowy czy kury nie będą zamykane w klatkach, świat, gdzie wszystkie zwierzęta będą traktowane ze współczuciem, hodowane z dostępem do słońca i trawy, z uwzględnieniem ich naturalnych zachowań i potrzeb społecznych.

Fundacja powstała ponad 50 lat temu w Wielkiej Brytanii i działa obecnie w 13 krajach w Europie i na świecie.